

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

32. Excommunicatus, an privilegio exemptionis privatus censeatur, seu an
exceptione exemptionis se tueri possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

Quæstio hæc non parum pender ab eis quæ supra libro secundo quæst. 42. attimus, quæ nolo hic reficere.

Satis sit breviter, hæc quæstionem affirmative concludere, si Papa id faciat ex certa scientia *tex. cap. suborta ubi glo. & DD. cap. suggestum, de re iudic. Abb. c. 1. nu. 15. eod. tit. Abb. cap. suggestum, de decimis Spec. de instr. edit. §. nunc autem videndum nu. 12.* Secus autem si sententia lata esset ab Episcopo, quia tanquam à non iudice exnilitate impugnari posset & etiam post cursum longi temporis dixi supra à quæst. 40. *Card. Clem. 1. quæst. 14. de re iud. Dec. conf. 38. n. 7.*

QVÆSTIO XXXI.

An ad privationem privilegij opus sit sententia declaratoria,

Plurifariam apud doctores disputatur, an ad privationem juris, aut privilegij opus sit sententia declaratoria, qua de re compendij gratia videri poterit Caillius in suis observantibus imperij lib. 2. obs. 51. & Rebuffus de privileg. scholar. privilegij 140. num. 2. tradens ad privationem privilegij opus esse trina citatione. & Collectarius, dicens privilegium per superiorem esse temperandum, non autem propria autoritate contraveniendum, in *cap. suggestum in pr. de decimis lo. Andr. Clem. 1. eod. tit.* Item quæ apposite notavimus supra eod. lib. quæst. 7. num. 4.

QVÆSTIO XXXII.

Excommunicatus an privilegio exemptionis privatus censeatur,

Omissa disputatione, censeo privatum non censerj. Ratio sumitur ab Analogia Clericorum ad exemptos, Clerici enim excommunicati privilegium fori, item *cap. si quis suadente diabolo 17. quæst. 4. ac communis Ecclesiæ non amittunt, Innocent. cap. si vero numer. 3. de sent. excom. ubi Fel. numer. 2. Abb. 6. penult. numer. 8. de immunit. Eccles. Navarr. in Manuali cap. 27. numer. 79. valde late Gregorius Sarrus in Thesuro Theologia moralis par. 1. lib. 2. cap. 10. numer. 15. 16. 17. 18. 19. Navarrus conf. 9. numer. 6. de cleric. excommun. par. 2.* Unde idem videtur statuendum in exemptis, vide supra lib. 1. quæst. 45. n. 5. Tum quod exemptiones concessæ sunt ad coercendam violentiam ordinatorum, ac eorundem exemptorum tutelam,

tutelam, sanctæque sedis favorem, dixi supra lib. 1. quest. 1. n. 13. & seqq.

Tum quod excommunicati non amittant iura, & beneficia defensiva, & tutela-
ria, cap. intelleximus de iudic. cap. cum inter cap. fin. de excepti. late Sayrus d. lib. 2. ca. 8 n.
12. & 13. Tum quod culpa, & delicto exempti præiudicium fieret iurisdictioni im-
mediatæ Pontificis quam habet in exemptos, cuius interest habere multos imme-
diate subiectos, dixi supra lib. 1. quest. 1. nu. 17. quod iuris ratio non admittit cap. non
debet de reg. iur. in 6. dixi supra lib. 1. cap. 36. num. 4. & lib. 3. quest. 12. nu. 4. Tum quod
per excommunicationem communitas loci exempti non perdat nec etiam præ-
terea excommunicationis extrahi quis potest, Navarr. in Manuali cap. 25. num. 19.
vers. tertio. Sayrus d. cap. 10. num. 19. ubi id latius probat, quibus ad verari quosdam in-
fra scriptimus lib. 4. quest. 65. ubi recensimus aliquos putare bannitos, & excom-
municatos communitate Ecclesiæ non gaudere quod ibidem expendemus: Præte-
rea interdicitur Ecclesiæ ius suæ immunitatis amittere. Præses Everardi in locis le-
ga. l. loco à persona ad locum in fine.

QVÆSTIO XXXIII.

Actus contra privilegium, seu exemptionem gestus an sit
ipso iure nullus.

SUMMARIUM.

1. Actus contra legem gestus est nullus. 2. Idque nisi habeat clausulum irritan-
tem. 3. Secus contra privilegium.

Regulariter actus contra legem gestus est ipso iure nullus, cap. vides. dist. 10. l. 1.
non dubium, ubi DD. C. de legib. non autem ita in actu contra exemptionem,
seu privilegium gesto, qui tenet merito iure, licet veniat retractandus Fel. cap. suborta
num. 15. in fin. de re iud. Abb. c. consideravimus in not. 2. de elect. Petr. à Briaxio in direct.
elect. par. 1. cap. 3. per tot. Ratio differentiæ est, quia iura communia consistunt in facto,
publicam, nec à quoquam possunt ignorari, at vero privilegia consistunt in facto,
efficiuntque res privatas cap. privilegia dist. 3. Barb. l. quod nerva ff. de positi. dixi supra
lib. 1. cap. 1. Limitanda autem est hæc conclusio, nisi privilegium habeat adiunctam
clausulam irritantem. Cum enim huiusmodi decretum in contrarium gesta pen-
sationis sit etiam ipso iure nulla, late Doctores & v. anius quem infra
citavi lib. 4. q. 63. tex. cap. dudum cap. quodam, de
præbend. in 6.

N n

QVÆ-